

אהדה הטבעית נתונה לבני בנגלה דש, וממילא למעצמה ההודית העוזרת להם, במלחמה יוממה, לפרוק את עולו של כובש שהפך זה.

עובדה זו אינה משתנה בגלל העובדה שכל המעצמות הגדולות משתתפות ב"מישחק בציוניות גלויות. סין הקומוניסטית תומכת ברודנות צבאית ריאקציונית (פאקיסטאן). נגד מלחמת-שיחור עממית. ברית-המועצות תומכת במדינה הרודפת את הקומוניסטים (הודו). כדי לרכוש בסיסים ימיים באוקיינוס ההודי ולאגוף את סין. ארצות-הברית נכונה, ושאר מדינות ה"מערב מחכות להזדמנות כדי להרוויח מן השואה.

הכופה של סיפקו. השבוע הורדה מפת ישראל—ערב מקור חדרו של ג'וזף ז'יסקו, בבניין-הענק של הסטייט דפרטמנט בור-שינגטון המערבית. במקומה נתלתה מפת תת-היבשת ההודית.

מעשה זה סימל את כל תקוות ממשלת גולדה מאיר: שהמלחמה החדשה תסיח את הדעת מן המרחב, תבטל את הלחץ האמריקאי-סובייטי להסדר חלקי. יתכן שתקווה זו תתגשם בטווח הקצר. אולם בסופו של דבר לא ישנה הדבר את המצב מעיקרו. האינטרסים של המעצמות הגדולות במרחב יישארו כפי שהיו.

הנוקשות של הגברת ההודית לא תעזור לזקשות של הגברת הישראלית — למרות הדמיון הרב בין אינדיירה וגולדה.

שאלה אחרת, ובעלת יותר, היתה: איך ישפיע המצב החדש על אנואר אל-סאדאת? איש לא יכול היה להיות בטוח בתשובה. מצד אחד, אם חיפש אל-סאדאת תירוץ כלשהו כדי לדחות את המלחמה הבלתי-רצויה שאותה נאלץ להבטיח לסוף 1971 — הרי זהו תירוץ נאמן. מלחמה דוחה מלחמה.

אך אין כל ביטחון שאכן ינהג נשיא מצריים כך. הוא עלול להחליט שאין לו מנוס ממלחמה, נוכח אי-התוויה של גולדה מאיר. אם כן, צפויה לעולם הסתככות כפולה ומכופלת, כשאיש בעולם לא יידע בדיוק מי הוא בעל-בריתו של מי, ואיפה.

נסיון

של התחכמות

עננה מעיבה על יחסי ישראל-אירן. הדבר בא לידי ביטוי לא רק בהצהרות פרו-ערביות של השאה הפרסי המתפרי סמות בעיתונות, אלא גם במתיחותיות ה"קיימות מתחת לפני השטח. ואינו מגיעות לידיעת הציבור, שבשבע שבועות, למשל, ציפו כמה ישראלים מכובדים במלחמה-תעופה של לוד למשלחת בת חמישה מד-ענים פרסיים חשובים, שעמדה להגיע לביקור רשמי בארץ. אך ציפיתם היתה לשווא. ברגע האחרון ביטלו הפרסים את הביקור מבלי למסור סיבה מספקת. נר-את, כי רוגום על ישראל קשור בניסיונה להגניב משלחת לחגיגות 2500 שנה ל-יסוד המלוכה באירן.

כידוע נערכו חגיגות מפוארות אלה בהשתתפות נציגים מכל חלקי העולם. רק ישראל הוחרמה, וזאת למרות הית-סים, "המעשיים" המתקיימים בין שתי ה"מדינות. במקום לעבור על חרם זה לסדר היום החליטו גורמים רשמיים בישראל להתחכם ולעקוף את ההחלטה הפרסית. חמישה מדענים מן האוניברסיטה העברית קיבלו מהממשלה (על חשבון משלם ה"מסים) כרטיסי טיסה לאירן, ויצאו ל-שם יומיים לפני תחילת החגיגות.

רגל תוניסי לישראלים. בחגיגות הרישמיות לא יכלו נציגי ישראל להשי-תתף, הכוונה היתה, איפוא, שנוכחותם תורגש בסמפוזיון המדענים, שנערך ב"אוניברסיטת שירז במקביל לחגיגות ל-ציון יסוד המלוכה. החמישה — ד"ר ש. שקד (לימודים אירוניים), פרופ' י. גרינג פלד (ארמית), ד"ר מרים ווון (אמנות מוסלמית) וההיסטוריונים — פרופ' א. מלמט ופרופ' מ. שטרן — נוכחו, מיד עם בואם לאירן, שהם אורחים בלתי רצויים. המארחים לא נרתעו ממתן רמזים חד-משמעיים, שהנוכחות הישראלית אינה רצויה במקום, ועשו הכל כדי להרחיק את חברי המשלחת מן המקום או לפחות ל"שטש את נוכחותם. כבר בדרך לשירזאד הפרידו אותם מכלל המשלחות. הישראלים אמנם זכו בנסיעה במחלקה הראשונה במי-קום במחלקה השנייה, בה שוה כל המש" (המשך בעמוד 23)

העם

המלחמה

אשר בלב

היה זה מאבק פנימי בלבו של כל ישראלי: מצד אחד ההשתתפות באסון הפוקד מיליונים שנזרקו לקלחת הדם ו"האש של המלחמה, ומצד שני השימחה לאיד.

היה נדמה כי בלב רבים התגברה דו"קא השימחה לאידן של הודו ופאקיסטאן, שתי מדינות שאינן מקיימות יחסים עם ישראל, והעוינות לה באופן מסורתי. מה גם ששתיהן רגילות להשקיף ממרומי ה"מוסר המזויף על מעשי ישראל. שימחה זו היתה מהולה בהערכה צי-נית של התוצאות לגבי ישראל, רבים האמינו כי המלחמה "טובה ליהודים" (ראה להלן).

אולם גם השימחה וגם ההערכה הצינית היו פסולות מעיקרן. המלחמה בין שתיים מן המדינות הגדולות ביותר בעולם מלווה בסבלות נוראים למיליונים. כל יתרון זמני לישראל הנקנה בסבל כזה — אינו יכול לשמח את הלב.

יהיה זה אסון מוסרי אם יתגברו רג"שות אלה בלב האדם הישראלי על ה"תגובה האנושית הפשוטה של צער על גורלם של בני-אדם לאל ספור, וברובם נשים וילדים, שהיו נתונים בתנאים איר-מים גם לפני המלחמה — ושהמלחמה תביא עליהם הרס, מגיפות, רעב ומוות.

יחסי חוץ

מלחמה

דוחה מלחמה?

בדיחה יהודית עתיקה ריחפה על שיר-קולו של לוי אשכול, כאשר עיצב את המדיניות הנוכחית של ממשלת ישראל. זוהי הבדיחה אודות היהודי, שהבטיח לפקוד האכזר ללמד את סוסו האהוב קרוא וכתוב, תוך שנה — אחרת יתחייב בנפשו, כשפרצה אשתו בזעקה מרה, ה"ביר לה היהודי: „אל תדאגי. תוך שנה יקרה משהו — או שהסוס ימות, או שהפריץ ימות, או שאני אמות."

על פי עקרון זה החליט לוי אשכול להחזיק בכל השטחים הכבושים, ולהר"זויה זמן בכל התחבולות האפשריות. ה"תקווה: שעם חלוף הזמן, יקרה משהו ש"ישיכח את ענייני ישראל—ערב מלב ה"עולם.

5 ביוני שני. השבוע היה נדמה ל"רבים בישראל כי מדיניות זו מוכיחה את עצמה. בחלק אחר של אסיה אירע מעין 5 ביוני הודי, העשוי להשכיח לפחות לזמנ"מה את תוצאות ה"5 ביוני הישראלי.

אמנם, הודו לא פתחה במלחמה מפני שמישהו איים על קיומה, כפי שעשתה ישראל ב"1967. היא פתחה באש מפני שמיליוני פליטים ממוזרח-פאקיסטאן הצני-פו את ארצה, ולא היה כל סיכוי להח"זירם הביתה מבלי לגרש את כוחות מערב-פאקיסטאן מבתים אלה.

אך מאחורי מחשבה זו הסתררה שאיפה עמוקה וישנה יותר: להנחית מכת-מוות על המדינה שקמה בתת-היבשת ההודית, ב"עיקבות חלוקה שנכפתה על הודו בניגוד לרצונה.

פאקיסטאן קמה על פי עקרון אחד בל-דת: היפרדות בני הדת המוסלמית מבני דת בהינדו. ואכן, לפאקיסטאן המערבית ולבנגאל אין דבר משותף, וזולת דת ה"איסלאם.

עתה, כשמקומים בני האומה הבנגא"לית ("בנגלה דש") נגד הדיקטטורה ה"צבאית של פאקיסטאן המערבית, שמחה הודו לעזור להם. בנגלה-דש עצמאית נר"חה לה הרבה יותר מן המדינה הפאקיס"ת האנית המאוחדת, שנשארה איבתה בנפש "ירשי גאנדי. יש משהו מעציב ב"עובדה כי מלחמה זו באה ביוזמת המדינה שקמה כתוצאה ממאבקו של נביא אי-דאלימות במאה ה"20, מהאטמה גאנדי (ש"אינו קרוב-משפחה של ראש-הממשלה, אינ"דירה גאנדי, שהיא דווקא בת תלמידו ו"שותפו הצעיר של גאנדי הזקן, ג'והארלאל (גהר). אולם מבחינת הצדק, אין ספק כי ה"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא-דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • "הדפוס החדש" בע"מ, ת"א, רח' בן-אביגדור • הפצה: גד בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

ספורט טוטו

314 אלף ל"י

(כולל העברה)

*** מינימום פרס ראשון**

130 אלף ל"י

(כולל העברה)

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

סניף הקריות

ביום שני, ה-13.12.71, בשעה 8.30, אצל משפחת המאירי, רחוב חפצי-בה (נ"ט) 6, קרית-חיים מערבית

תקיים פגישת חברים ואוהדים על סדר היום

- 1) לקראת הכינוס הארצי של תנו"עת שלום וביטחון
- 2) בעיות הדמוקרטיה בתנועה
- 3) המתווה סביב ארצנו — שלום או מלחמה?
- 4) בחירת מועמד שלישי לחברות במרכז התנועה.

חברים ואוהדים מוזמנים

התנועה לשלום ובטחון

הכנס הארצי

יום חמישי 6.1.71 בשעה 18.00

ב"בית סוקולוב", ת"א

*

לכנס הארצי מוזמנים כל חברי התנועה והמצטרפים אליה.

הזמנות לכנס: ת.ד. 29244 תל-אביב